आदर्श प्रश्नपत्र/ Model Question Paper
वेदविभूषण प्रथम-वर्ष / Vedavibhushan First Year
वर्ष / Year 2022-23

विषय - संस्कृत

वस्तुनिष्ठप्रश्नाः - $1 \times 10 = 10$

1. मीमांसापरिभाषायाः रचयिता कः ?

    क. जैमिनिः ख. कृष्णयज्वः

    ग. पाणिनिः घ. सदानन्दः

2. श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वितीयाध्यायस्य नाम भवति -

    क. सांख्ययोगः ख. कर्मयोगः

    ग. भक्तियोगः घ. कैवल्ययोगः

3. मनुस्मृतौ कति अध्यायाः भवन्ति ?

    क. 12 ख. 13

    ग. 14 घ. 16

4. अन्यायेन पृच्छतः जनान् प्रति कथम् आचरेत् ?

    क. भ्रातृवत् ख. मित्रवत्

    ग. जडवत् घ. गुरुवत्

5. धर्मानुसारेण अध्याप्याः शिष्याः कति प्रकारकाः भवन्ति ?

    क. 10 ख. 12

    ग. 14 घ. 16

6. उत्पादकब्रह्मदात्रोः कीदृशः पिता गरीयान् भवति ?

    क. ज्ञानदः ख. उत्पादकः

    ग. ब्रह्मदः घ. कामदः

7. श्रीमद्भगवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति ?

    क. 14 ख. 18

    ग. 20 घ. 16

8. मीमांसापरिभाषानुसारेण स्वतन्त्रं प्रमाणं किम् भवति ?

क. स्मृतिः ख. वेदः

ग. आचारः घ. धर्मसूत्रम्

9. अङ्गप्रधानकर्त्तव्यताबोधको विधिः -

क. प्रयोगविधिः ख. नियमविधिः

ग. अपूर्वविधिः घ. कर्मविधिः

10. द्वादशलक्षण्याः रचयिता कः ?

क. जैमिनिः ख. कृष्णयज्वः

ग. पाणिनिः घ. सदानन्दः

रिक्तस्थानानां पूर्तिः करणीया - 2 × 5 = 10

11. पूर्वां सन्ध्यां -- ।

-- विभावनात्॥

12. वेदोपकरणे -- ।

-- चैव हि॥

13. अभिवादनशीलस्य -- ।

-- यशो बलम् ॥

14. सूर्यनारायणं वन्दे -- ।

-- भजे ॥

15. इह खलु महर्षिणा -- ।

-- विचारितौ॥

सत्यम्/असत्यम् इति चिनुत $2 \times 5 = 10$

16. रामो विद्यालयं जिगमिषति। ( )
17. उद्बाहुरिव वामनः। ( )
18. रामः भृत्येन कार्यं करोति। ( )
19. मातृमान् पितृमान् तैः भवता वा ग्रन्थः पठ्यन्ते। ( )
20. मया त्वया तेन तैः भवता वा ग्रन्थः पठ्यन्ते। ( )

समुचितशब्दानां मेलनं कुरुत $2 \times 5 = 10$

21.	मनुस्मृतिः	जननी
22.	महाभारत-भीष्मपर्व	षड्दोषा
23.	पृथिव्याः मूर्तिः	शिवाः सङ्कल्पाः यस्य तत्
24.	निद्रा तन्द्रा भयं क्रोध आलस्यं दीर्घसूत्रता	भगवद्गीता
25.	शिवसङ्कल्पः	भगवान् मनुः

संस्कृतभाषायाम् अनुवादः क्रियताम् $2 \times 5 = 10$

26. चार बालकों और चार बालिकाओं को ये चार फ़ल दो।
27. पाँच पुस्तकें, छः छात्र, सात लड़कियाँ, आठ आसन, नौ गुरु, दस पाठक कहाँ हैं ?
28. 21 मनुष्य, 31 कन्याएँ, 42 पुस्तकें, 86 विद्यालय और 97 पाठशालाएँ हैं।
29. उसके मित्र को धन दो।
30. मेरे द्वारा पुस्तक पढ़ी जाती है।

अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः $2 \times 5 = 10$

31. श्रीमद्भागवद्गीतायाः द्वितीयेऽध्याये कति श्लोकाः सन्ति ?
32. पूर्वां सन्ध्या कदा पर्यन्तं कर्त्तव्यम् ?
33. मनुस्मृत्यनुसारेण कुत्र-कुत्र सावित्रीम् अधीयीत ?
34. श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वितीयेऽध्याये कति श्लोकाः सन्ति ?
35. पूर्वमीमांसायाः सूत्राणां रचयिताचार्यः कः ?

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः - $3 \times 5 = 15$

36. मीमांसापरिभाषानुसारेण धर्माधर्मयोः परिभाषां सोदाहरणं लिखतु।

37. मनुस्मृत्यनुसारेण के के धर्मतः अध्याप्याः भवन्ति ?

38. के के गुरुपत्नीवत् सम्पूज्याः वर्तन्ते ?

39. मीमांसापरिभाषाकारः मन्त्राणामुपयोगविषये किं निर्दिशति ?

40. सोदाहरणम् अपूर्वविधिं स्पष्टीकरोतु ।

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः - $5 \times 5 = 25$

41. अमरकोषस्य कण्ठस्थीकरणेन के लाभाः भवन्ति ? इति पञ्चवाक्यैः लिखत ?

42. श्रीमद्भगवद्गीतायाः समाजोपकारकत्वं सप्रमाणं प्रमाणयत।

43. रघुवंशमहाकाव्यस्य प्रथमसर्गस्य वर्ण्यविषयः सुरगिरा विशदीकरणीयः।

44. वेदे प्रकल्पितस्य समाजस्य आदर्शस्वरूपं पञ्चवाक्यैः चित्रयत।

45. श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वितीयाध्यायस्य सारांशो लेख्यः।